

JAARVERSLAG 2017

Patiëntenfederatie Nederland

Inhoudsopgave

Directieverslag	3
Verslag Raad van Toezicht	6
Financieel verslag 2017	8
Bijlage 1: balans	12
Bijlage 2: staat van baten en lasten	13
Bijlage 3: WNT-verantwoording	15

Patiëntenfederatie Nederland
Orteliuslaan 871 - 1e verdieping
3528 BE Utrecht

Postbus 1539
3500 BM Utrecht

T 030 297 03 03
kvk nr. 40482340

www.patiëntenfederatie.nl

Deze jaarrekening betreft de financiële weergave van de met subsidiemiddelen uitgevoerde activiteiten in 2017. Een inhoudelijke impressie van het jaar vindt u op de website van Patiëntenfederatie Nederland.

Directieverslag

Belangrijke activiteiten in 2017

We hebben de communicatie en samenwerking met de leden versterkt, onder meer door hen actief te betrekken bij inbreng rond innovatieve medicijnen (Ronde Tafel Tweede Kamer), het Pleidooi voor een ouderenvriendelijke samenleving (eind 2017 aangeboden aan minister de Jonge van VWS), de actie Patiëntcadeau voor Tweede Kamerleden en inbreng rond het nieuwe VWS-subsidiekader voor patiëntenorganisaties.

We zetten ons via het programma MedMij en deelname in het Informatieberaad Zorg actief in voor toegang van patiënten tot hun medische gegevens.

Interne veranderingen waren het nieuwe kantoorpand (flexwerken, licht en ruimte, ontmoeting) en het concentreren van al onze eigen producten (zoals ZorgkaartNederland, Mijnkwaliteitvanleven.nl en Digitale Zorggids) in één afdeling.

We gaven invulling aan onze thema's (vraag het de patiënt, maak de zorg betaalbaar en eenvoudig, maak kiezen mogelijk) naar de politiek, naar media en binnen de zorg.

Met de leden spraken we een gedragscode fondsenwerving af en een richtlijn voor het vergoeden van de inzet van ervaringsdeskundigheid door patiëntvertegenwoordigers.

Het jaar 2017 in financieel opzicht

Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 5.388 (2016: € 127.974). Er zijn diverse mutaties geweest ten opzichte van de begroting. Deze hebben per saldo geen invloed gehad op het resultaat ultimo 2017. In de tweede helft van het jaar heeft een migratie plaatsgevonden naar een andere ICT-provider. En eind september zijn we verhuisd naar een ander kantoorpand in Utrecht. Hierdoor is een incidentele stijging te zien van de organisatiekosten. Daarnaast vallen de personeelskosten hoger uit dan voorzien, als gevolg van het feit dat in de loop van 2017 verschillende nieuwe projectsubsidies zijn toegekend. Deze zijn net als de 'extra' organisatiekosten volledig gedekt vanuit de nieuwe projectmiddelen die beschikbaar zijn gekomen in de loop van 2017. In de uurtarieven bij projecten is zoals gebruikelijk een dekking opgenomen voor de organisatiekosten.

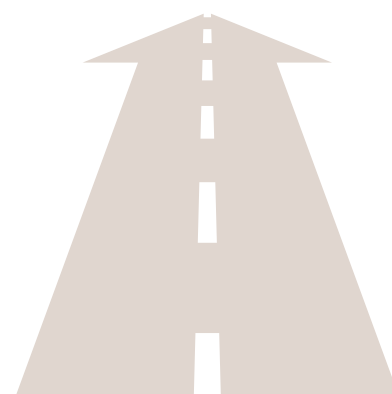
De jaaronzet bedroeg in 2017 circa € 17,2 miljoen. Hiervan is € 4 miljoen doorbetaald aan projectpartners uit de patiëntenbeweging. Dit zijn leden van de Patiëntenfederatie, koepelorganisaties en overige patiëntenorganisaties die in 2017 hebben geparticipeerd in samenwerkingsprojecten waarvan de Patiëntenfederatie penvoerder was. De resterende € 13,2 miljoen is onder te verdelen naar de volgende financieringsstromen: Instellingssubsidie (€ 1,2 miljoen), SKPC-gelden (€ 2,2 miljoen), PG- werkt samen (€ 715.000), projectsubsidies (€ 8 miljoen), omzet ZorgkaartNederland (€ 950.000) en overige inkomsten (€ 100.000).

Resultaat en resultaatbestemming

Het positief resultaat van € 5.388 is toegevoegd aan de 'vrije' algemene reserve. Het eigen vermogen bestaat na deze resultaatbestemming uit een algemene reserve van € 529.736 en een bestemmingsreserve (her)huisvesting van € 161.956. Beide reserves en hun functies worden op pagina 10 nader toegelicht.

Toekomst

Het gaat goed met Patiëntenfederatie Nederland. Er staat een stevig en deskundig team, we werken goed samen met de leden, we weten wat we willen. Maar er moet ook veel gebeuren om de positie van patiënten te verstevigen en de zorg patiëntgericht te maken! Met de leden en binnen de patiëntenbeweging werken we daar ook in 2018 hard aan. We ontwikkelen een visie op hoe het leven en de zorg voor mensen met een aandoening er in 2030 uit zou moeten zien. We starten een dialoog over een toekomstbestendige federatie. Uiteraard alles in samenspraak met de leden. We onderhandelen over landelijke akkoorden in de zorg. We volgen de politiek op de voet en leveren inbreng. We zorgen dat patiënten aan tafel zitten bij kwaliteitstrajecten en bij regiovisies over 'de juiste zorg op de juiste plaats'. We zorgen dat de stem van patiënten gehoord wordt op alle plekken waar die van belang is. Een mooie en belangrijke opgave, waar medewerkers van de Patiëntenfederatie en leden met hart en ziel aan werken.

Risico's ten aanzien van de continuïteit van de inkomsten

De Patiëntenfederatie haalt haar inkomsten uit verschillende financieringsstromen. Een deel van deze inkomsten is als (min of meer) vast te kwalificeren. Dit zijn de instellingssubsidie, PG-werkt samen en de SKPC-gelden. De eerste twee worden gefinancierd door het ministerie van VWS vanuit het beleidskader voor subsidiëring van patiënten- en gehandicaptenorganisaties. De SKPC-gelden worden gefinancierd vanuit de premiegelden, mogelijk gemaakt vanuit het bestuurlijk hoofdlijnenakkoord Medisch Specialistische Zorg. Het Ministerie van VWS zoekt in verband met regelgeving momenteel naar een andere constructie voor financiering van deze middelen. Waarschijnlijk worden deze ondergebracht bij ZonMW. De hoogte van het bedrag blijft echter hetzelfde. Overige projectsubsidies kwalificeren we als niet-vaste inkomsten. De personeelsformatie is hier op afgestemd door voldoende flexibiliteit te creëren.

Risicomanagement

Directeur/bestuurder en Raad van Toezicht van de Patiëntenfederatie zijn zich bewust van het belang van adequaat risicomanagement. Er is een groot bewustzijn van de verantwoordelijkheid voor een rechtmatige en doelmatige besteding van middelen, de naleving van wet- en regelgeving en adequate inrichting van administratieve organisatie en interne beheersing. In het risicomanagementsysteem zijn de naleving van wet- en regelgeving (compliance) en de rechtmatigheidseisen vervat. Het systeem van risicomanagement zorgt ervoor dat risico's en beheersmaatregelen op een gestructureerde wijze worden geïdentificeerd. Door een bewuste afweging te maken tussen onze doelstellingen en de risico's die we bereid zijn te nemen, streven we naar een bestendige en maatschappelijk verantwoorde, beheerste en integere bedrijfsvoering.

Ondanks deze maatregelen werden we in november geconfronteerd met het verlies van een harde schijf met bedrijfs- en persoonsgegevens. Aanleiding voor dit incident was een menselijke fout rond de verhuizing. Het verlies is meteen gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Betrokken personen zijn ingelicht en we hebben passende maatregelen genomen om te voorkomen dat een dergelijk incident weer voorkomt. Al voordat het incident plaats had, waren we bezig ons voor te bereiden op de nieuwe Europese privacywetgeving (AVG). Hoewel enkele zaken nog aangepast moesten worden, bleken we bij een onderzoek door een gespecialiseerd bureau al ver gevorderd te zijn met de bescherming van persoonsgegevens.

Begroting 2018

Eind 2017 werd de begroting 2018 door Raad van Toezicht en de ALV goedgekeurd.

Utrecht, mei 2018

Dianda Veldman

Directeur/bestuurder

Verslag van de Raad van Toezicht

Samenstelling

De Raad van Toezicht kwam in 2017 zes keer bijeen. Daarnaast waren er regelmatig individuele contacten tussen de leden en het bestuur. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn het gehele jaar in functie geweest.

Gerdi Verbeet kondigde in mei aan dat zij na vijf jaar voorzitterschap van de Raad van Toezicht aan het eind van het jaar zou willen stoppen. De Raad van Toezicht heeft actief meegedacht over de procedure om een opvolger te vinden. De vicevoorzitter maakte namens de RvT deel uit van de benoemingsadviescommissie. Op 9 november stemde de ALV in met het advies van de benoemingsadviescommissie om de heer Otwin van Dijk tot voorzitter van de Raad van Toezicht te benoemen met ingang van 2018.

Leden van de RvT, ALV en medewerkers van de Patiëntenfederatie namen in december en januari afscheid van mevrouw Verbeet en bedankten haar voor haar geweldige inbreng. Onder haar inspirerende voorzitterschap is de Patiëntenfederatie doorgroeid tot een invloedrijke en gerespecteerde belangenorganisatie. Ook is in deze periode het klassieke bestuursmodel omgezet in een Raad van Toezichtmodel dat recht doet aan de werkwijze en de taakverdeling van de organisatie: de ALV is het hoogste orgaan, de directeur/bestuurder bereidt het beleid voor en is verantwoordelijk voor de uitvoering. De Raad van Toezicht ziet toe op een zorgvuldige uitvoering en is adviseur van en klankbord voor de directeur.

Contact met leden

De Raad van Toezicht hecht grote waarde aan de inbreng van de ledenorganisaties. Daarom spreekt de raad met enige regelmaat met ledenorganisaties. In 2017 zijn bezoeken gebracht aan de leden Hart & Vaatgroep (nu Harteraad), Reumazorg Nederland en Zorgbelang Nederland. De commissie 'dagelijkse ethiek in de zorg' werd op initiatief van de ALV ingesteld en rondde haar werk in najaar 2017 af met een publicatie. De ALV stemde in met het voorstel om een vervolgproject te starten over deelname van patiënten in ethische commissies.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht is gesproken over de nieuwe gedragscode voor leden bij fondsenwerving. Ook dacht de RvT mee over zaken die speelden met betrekking tot de leden. De leden van de Raad van Toezicht wonen in principe alle Algemene Ledenvergaderingen bij.

In control

- Voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht hielden in april hun jaarlijkse overleg met de ondernemingsraad. Leden van het managementteam zijn regelmatig bij de Raad van Toezicht te gast voor een presentatie en discussie. De Raad van Toezicht fungeert met plezier als klankbord voor de bestuurder en voerde met haar het jaarlijkse functioneringsgesprek. Ook werden nieuwe resultaatafspraken gemaakt voor de periode maart 2017-maart 2018. De voltallige RvT is positief over het functioneren van de directeur en kan zich vinden in de nieuwe afspraken.
- De Raad van Toezicht hield in juni haar jaarlijkse zelfevaluatie. Een daar geuite wens om tijdens de bijeenkomsten met de bestuurder nog vaker strategische onderwerpen te agenderen is uitgevoerd. Zo is gesproken over invulling van het ledenmanagement, over de nieuwe Tweede Kamer en hoe ons daar te presenteren (o.a. met de geslaagde actie Patiëntcadeau), over het regeerakkoord en over het nieuwe subsidiekader voor patiëntenorganisaties van het ministerie van VWS.
- De Raad van Toezicht besprak elke vergadering de managementrapportage met daarin een inhoudelijk en financieel gedeelte. Op deze wijze volgden de leden van de Raad van Toezicht de actualiteiten in en buiten de organisatie.
- De auditcommissie, bestaande uit de leden Wim Groot en Meta Jacobs, kwam vier keer bijeen en behandelde vaste onderwerpen als de jaarrekening, begroting en financiële kwartaalrapportages. In 2017 kwam de verhuizing van het kantoor naar de Orteliuslaan in Papendorp regelmatig aan bod in zowel de vergaderingen van de auditcommissie als de Raad van Toezicht. Conclusie van de toezichthouders was dat de herhuisvesting en nieuwe inrichting niet alleen bijdragen aan het werkplezier van het team, maar ook prima past binnen het budget.

Accountantscontrole

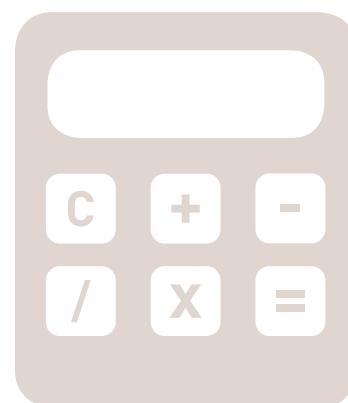
Bij de bespreking van jaarrekening en accountantscontrole in de Raad van Toezicht van april was de accountant aanwezig. Deze gaf aan dat de interne beheersing op orde is en dat het toezicht van goed niveau is. Er is expliciet stil gestaan bij het feit dat de betreffende accountant reeds zeven jaar voor de Patiëntenfederatie werkt. Conclusie was dat gezien het feit dat directie en RvT van de Patiëntenfederatie juist wisselden in de afgelopen jaren, de kennis van de accountant over de organisatie goed is voor de continuïteit.

Tevens vernam de RvT dat accountantsbureau Ruitenburg een externe compliance officer heeft laten checken of het dossier van hun klant Patiëntenfederatie Nederland op orde is. Met positief resultaat.

Gendringen, mei 2018

Otwin van Dijk

Voorzitter Raad van Toezicht

Financieel verslag 2017

Resultaat

Het jaar 2017 is afgesloten met een positief resultaat van € 5.388 (2016: € 127.974). Het jaar 2017 heeft in het teken gestaan van de verhuizing, dit heeft tot een incidentele stijging geleid van de huisvestingskosten. Er zijn in 2017 ook verschillende nieuwe projectsubsidies toegekend. De extra kosten van deze projecten werden volledig gedekt door de nieuwe projectmiddelen die in 2017 beschikbaar zijn gekomen. Per saldo kon het jaar worden afgesloten met een klein positief resultaat. In de bijlagen vindt u de balans en resultatenrekening over het jaar 2017.

Baten

De inkomsten stegen met € 2,4 miljoen: van € 14,7 miljoen in 2016 naar € 17,1 miljoen in 2017 (begroot: € 13,9 miljoen). Dit werd voornamelijk veroorzaakt door bovengenoemde stijging van de inkomsten uit projectsubsidies. Als we de projectgelden die zijn doorbetaald aan samenwerkingspartners niet meerekenen, bedroegen de inkomsten € 13,1 miljoen. Onze activiteiten in 2017 zijn bekostigd uit verschillende bronnen. We ontvangen een jaarlijkse instellingssubsidie van het ministerie van VWS en we genereren eigen inkomsten. Het grootste deel van de omzet komt net als voorgaande jaren uit projectgelden.

Algemeen

- 1 Instellingssubsidie** van het ministerie van VWS: jaarlijks is een bedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar voor beleidsactiviteiten en belangenbehartiging.
- 2 Overige inkomsten:** dit zijn de contributie-inkomsten van leden, financiële baten en inkomsten uit overige activiteiten. In 2017 is € 106.000 ontvangen vanuit deze inkomstenstroom.

Projecten

- 1 SKPC-gelden** (Stichting Kwaliteitsgelden Patiënten Consumenten): in de begroting 2017 was een bedrag van € 2,4 miljoen opgenomen. De realisatie bedroeg € 2,2 miljoen. De SKPC-gelden worden aangewend voor het kwaliteitsprogramma KIDZ en voor 3 keuzeplatforms, waaronder ZorgkaartNederland. Binnen het KIDZ-programma worden in nauwe samenwerking met patiëntenorganisaties projecten uitgevoerd die de kwaliteit en transparantie van de medisch specialistische zorg vergroten.
- 2 PG-werkt samen:** de PG-koepels ontvangen een gezamenlijke programmasubsidie gericht op het verzamelen en inzetten van ervaringen van patiënten. De inkomsten bedroegen € 718.000.

- 3** **Additionele projectsubsidies:** additionele activiteiten worden gefinancierd vanuit projectsubsidies, verkregen voor de duur van het project en zijn vooral afkomstig van het ministerie van VWS. De looptijd van deze projecten kan variëren van enkele maanden tot 5 jaar. In 2017 bedroegen de inkomsten uit projectsubsidies € 8 miljoen. Dit is € 3,8 miljoen meer dan voorzien. In de loop van 2017 zijn verschillende nieuwe projecten toegekend. De subsidie voor het project MedMij 2017 die verleend werd gedurende het jaar 2017 zorgde voor meer dan de helft van het verschil tussen de begroting en de realisatie.
- 4** **Baten ten behoeve van projectpartners:** van een aantal samenwerkingsprojecten is Patiëntenfederatie Nederland penvoerder/hoofdaanvrager. De volledige subsidieontvangsten lopen via de Patiëntenfederatie. Voor het deel dat binnen deze projecten beschikbaar is voor de projectpartners uit de patiëntenbeweging wordt door hen aan de Patiëntenfederatie gefactureerd. Projectpartners zijn leden van de federatie, koepelorganisaties en overige patiëntenorganisaties. Enkele voorbeelden van grote samenwerkingsprojecten zijn de programma's: 'KIDZ', 'PG- werkt samen' en 'Aandacht voor iedereen (AVI)'. In 2017 bedroeg de doorbetaling € 4 miljoen (begroot: € 4,6 miljoen).
- 5** **Omzet ZorgkaartNederland:** de omzet van ZorgkaartNederland bestaat hoofdzakelijk uit de verkoop van profielpakketten (abonnementen) aan zorginstellingen en ziekenhuizen, alsmede inkomsten uit samenwerkingsovereenkomsten met zorgverzekeraars en zorgkantoren. De inkomsten bedroegen € 949.000 (begroot: € 662.000). In de loop van 2017 zijn nieuwe abonnementen en overeenkomsten afgesloten. De omzet uit verkopen levert een bijdrage aan de jaarlijkse exploitatie van ZorgkaartNederland, die voor het overige deel wordt gefinancierd vanuit de SKPC-gelden (2017: € 769.000).

Lasten

De totale lasten stegen met € 2,6 miljoen: van € 14,6 miljoen in 2016 naar € 17,2 miljoen in 2017. Begroot was een bedrag van € 13,8 miljoen.

Algemene lasten

De algemene kosten bedroegen in 2017 € 1,3 miljoen, dit was € 24.000 hoger dan verwacht. De eerder genoemde incidentele huisvestingslasten door de verhuizing waren een reden voor deze hogere lasten. Onder de algemene lasten zijn personeels- en organisatiekosten opgenomen. Een deel hiervan wordt doorberekend aan projecten (uren x tarief). In de loop van 2017 zijn verschillende nieuwe projecten toegekend. Hierdoor kon een groter deel van de personeels- en organisatiekosten worden doorberekend aan projecten dan voorzien. Doorbelasting geschiedt op basis van een tijdschrijfsysteem. De gerealiseerde uren worden doorbelast op basis van een vooraf door de subsidieverstrekker geaccordeerd uurtarief. In dit uurtarief is een dekking opgenomen voor de organisatiekosten van de Patiëntenfederatie. Dit betreft een dekking voor de overige personeelskosten, huisvestingskosten, bureau- en organisatiekosten en bestuurskosten, plus een dekking voor de indirecte personeelskosten. Onder de indirecte personeelskosten vallen onder andere de salarissen van de directeur-bestuurder, secretariaat, receptie en het bedrijfsbureau.

Projectkosten

De totale projectkosten bedroegen € 15,8 miljoen. Dit is een stijging van € 3,2 miljoen ten opzichte van de begroting. Ook dit is een logisch gevolg van uitbreiding van het aantal projecten in 2017.

Liquiditeit

Eind 2017 was de liquiditeit € 6,9 miljoen. Dit is voldoende om aan de korte termijn verplichtingen te voldoen. De vlottende activa zijn groter dan het vreemd vermogen op korte termijn. De afname van de liquiditeit ten opzichte van 2017 werd voornamelijk veroorzaakt door de afname van de post 'onderhanden werk'. Het onderhanden werk wordt gewaardeerd als zijnde het verschil tussen de ontvangen subsidie minus de in het verslagjaar gerealiseerde kosten, bij meerjarig gesubsidieerde projecten. Via de post onderhanden werk schuiven de niet bestede subsidievoorschotten door naar 2018, en komen ze weer beschikbaar voor nog uit te voeren projectactiviteiten.

Eigen vermogen

Het positieve resultaat van € 5.000 is toegevoegd aan de 'vrije' algemene reserve. Het eigen vermogen bestaat na deze resultaatbestemming uit een algemene reserve van € 530.000 en een bestemmingsreserve (her)huisvesting van € 162.000.

Algemene reserve

Het doel van de algemene reserve is om eventuele tegenvallers in de toekomst op te vangen en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. De huidige algemene reserve is te laag ten opzichte van de totale exploitatie. De Raad van Toezicht heeft op voorstel van de bestuurder in haar vergadering van september 2015 besloten dat de algemene reserve moet toegroeien naar een bedrag dat gelijk is aan 4 maanden van de kosten van de werkorganisatie (eind 2015: € 860.000). Een eigen vermogen van 4 maanden wordt in het algemeen als een minimum gezien, 6 maanden is gebruikelijk en sommige organisaties hanteren 12 maanden of meer. De kosten van de werkorganisatie zijn bepaald op basis van de vaste personeelskosten en de daarbij behorende vaste organisatiekosten en verplichtingen.

Bestemmingsreserve (her)huisvesting

In oktober 2017 is de Patiëntenfederatie binnen Utrecht verhuisd naar de Orteliuslaan. Voordat het pand kon worden betrokken, was een verbouwing noodzakelijk. Vooruitlopend op deze verbouwing is een bestemmingsreserve gevormd. Vanaf 2018 zal jaarlijks een evenredig deel worden onttrokken conform de looptijd van de huurovereenkomst.

Voorziening transitievergoeding

Met ingang van 2015 is een voorziening ‘transitievergoeding’ gevormd. Dit heeft te maken met veranderde wet- en regelgeving (transitievergoeding Wet werk en zekerheid in plaats van de CAO-welzijn). Patiëntenfederatie Nederland heeft een aantal medewerkers in dienst met een tijdelijke aanstelling. Wanneer een tijdelijk dienstverband na 2 jaar niet wordt omgezet in een vast dienstverband, zijn we een transitievergoeding verschuldigd. Voor deze transitievergoeding is een voorziening gevormd.

Onderhanden werk

Het onderhanden werk wordt bij meerjarig gesubsidieerde projecten gewaardeerd als zijnde het verschil tussen de ontvangen subsidie minus de in het verslagjaar gerealiseerde kosten. De niet aangewende subsidievoorschotten schuiven door naar 2018 en volgende jaren via de post onderhanden werk. Naar verwachting worden de niet aangewende middelen in 2018 en/of volgende jaren volledig besteed.

Toekomstparagraaf financieel

Naar verwachting blijft de Patiëntenfederatie Nederland in 2018 redelijk stabiel wat betreft de formatie. De economische opleving zal wel leiden tot hogere lasten door CAO effecten. Ten aanzien van de realisatie van projecten is er een stijging die vooral betrekking heeft op externe kosten van samenwerkingspartijen. In 2018 is de verbouwing en inrichting van het nieuwe kantoorpand gerealiseerd en naar verwachting zullen de kosten hierdoor structureel dalen ten opzichte van de oude situatie.

Risico's ten aanzien van de continuïteit van de inkomsten

De Patiëntenfederatie haalt haar inkomsten uit verschillende financieringsstromen. Een deel van deze inkomsten is als (min of meer) vast te kwalificeren. Dit zijn de instellingssubsidie, PG-werkt samen en de SKPC-gelden. De eerste twee worden gefinancierd door het ministerie van VWS vanuit het beleidskader voor subsidiëring van patiënten- en gehandicaptenorganisaties. De SKPC-gelden worden gefinancierd vanuit de premiegelden, mogelijk gemaakt vanuit het bestuurlijk hoofdlijnenakkoord. Vanaf 2019 zullen deze middelen zoals het er naar uitziet op een andere wijze worden toegekend.

Andere projectsubsidies kwalificeren we als niet-vaste inkomsten. De personeelsformatie is hierop afgestemd door voldoende flexibiliteit te creëren.

Bijlage 1

Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)

	31-12-2017 (€)	31-12-2016 (€)
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	53.778	134.444
Immateriële vaste activa	603.774	123.265
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	282.730	226.685
Nog te ontvangen subsidies	921.430	444.668
Liquide middelen	6.943.238	7.356.536
TOTAAL	8.804.950	8.285.598
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	529.736	524.348
Bestemmingsreserve huisvesting	161.956	161.956
Voorzieningen		
Voorziening transitievergoeding	17.735	20.311
Kortlopende schulden en overlopende passiva	4.032.197	5.102.267
Terug te betalen subsidies	522.101	7.943
Onderhanden werk	3.541.225	2.468.773
TOTAAL	8.804.950	8.285.598

Bijlage 2

Staat van baten en lasten over 2017

	Realisatie 2017 (€)	Begroting 2017 (€)	Realisatie 2016 (€)
Baten			
Algemeen			
Instellingssubsidie	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Contributie	67.700	53.000	54.633
Overige baten	38.008	23.500	40.177
Totaal baten algemeen	1.305.708	1.276.500	1.294.810
Projecten			
Algemeen			
SKPC-gelden	2.229.860	2.400.000	2.634.096
PG-werkt samen	717.548	737.893	562.774
Overige projectsubsidies	7.973.215	4.112.625	5.972.173
Baten ten behoeve van projectpartners	4.009.403	4.689.144	3.683.684
Omzet ZorgkaartNederland (ZKN)	948.987	661.500	585.160
Totaal projecten algemeen	15.879.013	12.601.162	13.437.887
TOTAAL BATEN	17.184.721	13.877.662	14.732.697
<i>Totaal exclusief projectpartners</i>	<i>13.175.318</i>	<i>9.188.518</i>	<i>11.049.013</i>

	Realisatie 2017 (€)	Begroting 2017 (€)	Realisatie 2016 (€)
Lasten			
Algemeen			
Personeelskosten	4.424.915	4.133.958	4.039.494
Huisvestingskosten	435.745	376.100	326.314
Bureau- en organisatiekosten	538.440	444.000	434.328
Verenigingskosten	65.791	80.000	44.149
Activiteiten	198.031	199.500	187.271
Doorberekend aan projecten	-4.351.735	-3.957.058	-3.848.174
Incidentele baten en lasten	-10.867	0	-16.546
Totaal algemene lasten	1.300.320	1.276.500	1.166.836
Projecten			
Kosten SKPC-projecten	2.229.860	2.400.000	2.634.096
Kosten PG-werkt samen	717.548	737.893	562.774
Kosten overige projecten (incl. ZKN)	8.922.202	4.774.125	6.557.333
Betaling aan projectpartners	4.009.403	4.689.144	3.683.684
Totaal lasten projecten	15.879.013	12.601.162	13.437.887
TOTAAL LASTEN	17.179.333	13.877.662	14.604.723
<i>totaal exclusief betaling aan projectpartners</i>	<i>13.176.429</i>	<i>9.188.518</i>	<i>10.921.039</i>
RESULTAAT	5.388	0	127.974
Resultaatbestemming			
algemene reserve	5.388		

Bijlage 3

WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Patiëntenfederatie Nederland van toepassing zijnde regelgeving: Algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Patiëntenfederatie Nederland is € 181.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.

bedragen x € 1	D. Veldman
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee
Bezoldigingen	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.715
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.563
<i>Subtotaal</i>	<hr/> € 136.277
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totaal bezoldiging 2017	<hr/> € 136.277
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	N.v.t.

bedragen x € 1**D. Veldman****Gegevens 2016**

Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.492
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.262
Totaal bezoldiging 2016	€ 134.754

Toezichhoudende topfunctionarissen.

bedragen x € 1**G.A.
Verbeet****M.
Jacobs****K.
Martina
Abello****W.
Groot****D. J.
van Dijk****Functiegegevens**

voorzitter	vice voorzitter	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 7.470	€ 4.696	€ 3.781	€ 4.510	€ 4.749
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	€ 27.150	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging 2017	€ 7.470	€ 4.696	€ 3.781	€ 4.510	€ 4.749
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

bedragen x € 1	G.A. Verbeet	M. Jacobs	K. Martina Abello	W. Groot	D. J. van Dijk
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functieervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	18/1 - 31/12	18/1 - 31/12	16/6 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 14.940	€ 4.722	€ 2.930	€ 4.510	€ 2.947
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2016	€ 14.940	€ 4.722	€ 2.930	€ 4.510	€ 2.947

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.